

JP „Palić – Ludaš”
Kanjiški put 17a
24413 Palić
Tel. 024 753 121
office@palic-ludas.rs

Izveštaj o realizaciji Godišnjeg programa upravljanja
zaštićenim područjem
Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“
za 2020. godinu

PALIĆ, 2021.

1. Uvod

U skladu sa članom 54 Zakona o zaštiti prirode („Sl. glasnik RS”, br. 36/09, 88/10 i 91/10 – ispr. i 14/2016 i 95/2018 – dr. zakon) i članom 10 Odluke o proglašenju zaštićenog područja Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“ („Službeni list Grada Subotice“ br. 15/13 i 17/13-ispravka), upravljač zaštićenog područja izveštava o realizaciji Godišnjeg programa upravljanja zaštićenim područjem Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“ za 2020. godinu nadležnu lokalnu samoupravu – Grad Suboticu – koja je i donela akt o zaštiti područja. Za predmetni program je izdato Rešenje o davanju saglasnosti na Godišnji program upravljanja zaštićenim područjem Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjak na Paliću“ za 2020. godinu (Saglasnost broj: II-501-85/2020 od 28.02.2020. godine).

2. Ciljevi zaštite, očuvanja, unapređenja i održivog korišćenja zaštićenog područja

Glavni ciljevi i zadaci određeni su Planom upravljanja ovim zaštićenim područjem i prema do sada realizovanim aktivnostima datim u Izveštaju o ostvarenju programa upravljanja zaštićenim područjem Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“ prethodne godine:

- Nastavak razvijanja baze podataka u funkciji upravljanja, korišćenja i praćenja stanja u cilju definisanja i realizacije projekata aktivne zaštite prirode i očuvanja zaštićenog područja, uz kontinualno razvijanje GIS;
- Razvijanje i unapređivanje čuvarske službe ;
- Sprovođenje mera aktivne zaštite prirode (orezivanje, sprečavanje bolesti, lečenje, zamena propalih stabala, sadnja novih autohtonih dekorativnih stabala i sl.)
- Smanjivanje antropogenog pritiska (kontrola aktivnosti u zaštićenom području);
- Unapređenja prirodnih i stvorenih vrednosti (redovne mere nege);
- Praćenja stanja prirodnih i stvorenih vrednosti;
- Razvijanje različitih oblika prezentacije prirodnih vrednosti područja, edukativnih, rekreativnih, eko – i etno turističkih sadržaja u cilju razvoja održivog korišćenja i sufinansiranja zaštite prirode;
- Rad na edukaciji lokalnog stanovništva i korisnika zaštićenog područja o značaju očuvanja prirodnih vrednosti i uvođenju održivih vidova korišćenja zaštićenog područja u poljoprivredi i turizmu;
- Uklapanje zaštićenog područja u mrežu ekoloških koridora.

3. Zaštita, održavanje, praćenje stanja i unapređenje prirodnih i stvorenih vrednosti

Prioritetne mere i aktivnosti na upravljanju prirodnim vrednostima

Čuvarska služba

Čuvanje i nadzor u zaštićenom području Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“ je kontinuirani zadatak u cilju preventivne zaštite prirodnih vrednosti, a u skladu sa članom 109. i 110. Zakona o zaštiti prirode („Sl. glasnik RS”, br. 36/09, 88/10 i 91/10 – ispr. i 14/2016 i 95/2018 – dr. zakon). Sprovodila ga je čuvarska služba zaštićenih područja.

Čuvarska služba je tokom godine u kontinuitetu nadgledala sprovođenje režima zaštite prirodnih vrednosti, namenu i korišćenje površina od strane svih korisnika prostora, kao i posetilaca kroz redovan obilazak područja. Svakodnevno je bila uključena u sve aktivnosti upravljača, u smislu nadgledanja aktivnosti orezivanja i vađenja stabala, sadnje novih stabala, kao i identifikovanja eventualnih značajnih staništa, zbog kojih su navedeni radovi obustavljeni i odlagani. Čuvarska služba je kontinuirano izveštavala stručnu službu kroz terenski dnevnik, a stručna služba je pratila stanje. Tokom godine nije podneta nijedna prijava nadležnoj inspekciji, kao ni prijava za pokretanje prekršajnog postupka.

Održavanje

Rad stručnih službi na izradi i sprovodenju upravljačkih dokumenata

Realizovano je sledeće:

- izrada Izveštaja o ostvarivanju Programa upravljanja za 2020. godinu;
- izrada Programa upravljanja za 2021. godinu (u skladu sa Rešenjem o uslovima zaštite prirode Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode broj: 03-2698/2 od 30.10.2020. godine);
- planiranje mera aktivne zaštite prirode – sva stabla su snimljena i podaci uneti u odgovarajući dnevnik; sada za svako stablo (jedinku) postoji program/predložene mere za sanaciju (lečenje, održavanje i sl.)
- Izrađena je bioekološka osnova stabala u okviru Spomenika prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“
- Pripremljen je Plan sadnje novih jedinki autohtonih stabala u zaštićenom području Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“

Aktivnosti i radovi na obeležavanju

Tokom godine nije bilo potrebe za dodatnim obeležavanjem zaštićenog područja, budući da je obeležavanje, u skladu sa važećim propisima, realizovano tokom 2014. godine. Informativne table, koje su tokom godine izvaljene, ili oštećene – vraćene su na mesto nakon obavljene popravke.

Održavanje javne zelene površine i upravljanje otpadom

Održavanje javne zelene površine, koju čine katastarske parcele pod zaštitom, odvijalo se tokom 2020. godine prema *Godišnjem Programu održavanja čistoće na površinama javne namene na zaštićenom području i Godišnjem Programu održavanja javnih zelenih površina na površinama javne namene na zaštićenom području* u skladu sa Odlukom o održavanju čistoće na površinama javne namene („Službeni list Grada Subotice“ br. 5/2018) i Odlukom o održavanju javnih zelenih površina („Sl. list grada Subotice“, br. 45/2014 i 53/2016)). Čuvarska služba je nadzirala sprovođenje aktivnosti, a stručna služba je koordinisala realizaciju programa. S obzirom da je zaštićeno područje srazmerno male površine, i dalje je evidentno da se pojavljuje veliki broj ilegalnih odlagališta smeća. Male deponije su, uglavnom, sporadične i čuvarska služba ih evidentira na prostoru Trga „Mađar Lasla“. Stanovništvo ulica u kojima su hrastovi, uredno odlaže smeće u za to predviđene kante i kontejnere. Pojedinci početkom proleća i krajem jeseni spaljuju biomasu ispred svojih kuća, a čuvarska služba ih uredno obaveštava o tom da su navedene aktivnosti nedozvoljene po više

osnova. Do sada nije dostavljana prijava nadležnoj inspekciji, ili pokretan zahtev za prekršajnim postupkom za fizička lica, jer se za naredni period i dalje planira uređenje kompostišta – prostora gde bi lokalno stanovništvo moglo kontrolisano da odlaže biomasu, u skladu sa važećim propisima. Za sada je navedeno samo u planu, a najveću bojazan upravljač ima od moguće zloupotrebe kompostišta (deponovanje teško razgradivog otpada – plastike, stakla i sl.). Potrebno je da se nađe mehanizam kontrole, budući da čuvarska služba može samo u određenim periodima da obilazi ovo zaštićeno područje, tačnije, ne može da se realizuje kontinualna kontrola.

Tokom godine nisu uočena veća oštećenja u ovom zaštićenom području. Smeće se uočavalo u kontinuitetu i ono je, takođe, u kontinuitetu odvoženo van granica dobra. Početkom godine je uočen deponovan asfalt, koji je vrlo brzo uklonjen. Realizovano je uklanjanje podrasta jedinki invazivnih vrsta u više navrata tokom 2020. godine, a obavljena je i sadnja novog autohtonog rastinja u skladu sa Planom ozelenjavanja. O svim navedenim aktivnostima je upravljač na mesečnom nivou izveštavao nadležni sekretarijat u gradskoj upravi Grada Subotice, a u narednim poglavljima ovog izveštaja će biti detaljno specificirane sve navedene aktivnosti.

Prezentacija zaštićenog područja

Prezentacija prirodnih vrednosti područja

Planirane aktivnosti za 2020. godinu nisu realizovane. Nije postavljen planirani „hotel za insekte“, kao ni tabla (info – pano) o prirodnim vrednostima Spomenika prirode na Trgu „Lasla Madjara“. Osnovni razlog zbog kog navedeno nije realizovano, je nedovoljan broj stručnih saradnika na poslovima praćenja, unapređenja i razvoja zaštićenog područja, kao i to što je doneta odluka da se navedeno postavi, tek kada se uklone invazivne vrste iz zaštićenog područja (u skladu sa Planom za uklanjanje), kao i da se realizuje ozelenjavanje. „Hotel za insekte“ je fizički izrađen i deponovan u magacin upravljača u dvorištu Vizitorskog centra „Ludaš“.

Nastavak razvoja i unapređenja baze podataka (katastar, GIS i dr.)

Nastavljeno je sa unosom podataka u bazu koja se odnosi na sprovođenje režima i mera zaštite i unapređivanja. U cilju efikasnijeg praćenja delatnosti čuvarske službe, kao i adekvatnog planiranja obilaska terena i izvršenja ostalih radnih zadataka, nastavila je sa radom i baza podataka za sva zaštićena područja kojima upravlja JP „Palić–Ludaš“ u vidu čuvanja svih relevantnih podataka (baza lokacija, baza fotografija).

Baza je i ove godine dopunjena velikim brojem fotografija zaštićenog područja, retkih i ugroženih vrsta. Konkretnih elemenata za prijavu nadležnoj inspekciji nije bilo. Nije podneta nijedna prekršajna prijava, kao ni prijava nadležnoj inspekciji. GPS – oprema, kojom Upravljač raspolaže, je povećala kvalitet postojeće baze podataka, jer se sada, osim fotografija, zapažanja i drugih relevantnih podataka, unose i tačne geografske koordinate mesta na kome se nalazi populacije retkih vrsta, kao i veličina populacije i njen prostorni raspored. Nastavljena je praksa povezivanja terenskih beleški čuvara (terenski dnevnik), terenske prijave, prijave Inspekciji, fotografija nedozvoljene aktivnosti i tačnih koordinata mesta (stepena zaštite) na kom se desila predmetna nedozvoljena aktivnost u jednu celinu. Pokazalo se da to značajno povećava kvalitet rada i ubrzava tok procedure. Problem za unapređivanje ove funkcije je, svakako, nedovoljan broj kadrova odgovarajuće stručne spreme, nedovoljnog broja stručnog ljudstva za obradu ovih podataka i nedovoljna

frekvencija izlazaka na teren u funkciji monitoringa (zbog drugih obaveza).

Baza se pokazala kao vrlo korisna, s obzirom da su svi elementi koji su nam neophodni za pripremu realizacije odluke o naknadama, uneti. Konkretno – svi relevantni podaci koji su potrebni za naplatu kod različitih subjekata su kvantifikovani (elektrovodovi, telefonska infrastruktura, vodoprivredni objekti, gasovod). Tokom 2020. godine, upravljač je nastavio da koristi „NaturaList“ bazu, besplatnu aplikaciju Google Play. Svi podaci se, nakon unosa, preuzimaju u formi tabele. Upravljač je kartirao Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“ u smislu pokrovnosti invazivnim vrstama biljaka.

Nastavljeni su informatički radovi u okviru Geografsko – Informacionog Sistema (GIS). Nastavljeno je sa prikupljanjem i usklađivanjem potrebnih elemenata sistema (računari, karte, katastarski podaci i prateće informacije). Kroz saradnju sa Nacionalnim parkom „Kiškunšag“ čuvarska i stručna služba je dobila veliku podršku (u smislu aktivnosti na terenu i obuke u radu sa određenim programima). Aktivnosti su se realizovale iz sopstvenih sredstava.

Praćenje i unapređenje stanja

Revitalizacija

Na bazi evidentiranja zdravstvenog stanja pojedinačnih jedinki hrastova i drugih taksona koje ulaze u sastav ovog područja (dendrološka merenja, detekcija truleži debla, pojava entomoloških oštećenja) je pripremljen Program po kom se nastavilo sa aktivnostima orezivanja krošnji (grana), koje su dostupne bez angažovanja korpe.

Dendrohirurške mere su primenjene na sve jedinke hrastova i drugih taksona u zaštićenom području, kod kojih je postojala potreba. Nakon orezivanja, biomasa je odvežena van zaštićenog područja.

U skladu sa bioekološkom osnovom za sva stabla na području Spomenika prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“, koja je izrađena 2018. godine, nastavljena je izrada i sprovođenje preciznog programa revitalizacije, dinamike sprovođenja mera aktivne zaštite prirode, kao i prostornog (pejzažnog) uređenja ovog zaštićenog područja. Na osnovu bioekološke osnove, može jasno da se uoči da je zastupljenost invazivnih alohtonih vrsta izuzetno velika u odnosu na ukupan broj stabala. Aktivnosti na uklanjanju jedinki invazivnih vrsta su realizovane kroz Ugovor o pružanju usluge uklanjanja podrasta na Trgu Lasla Mađara na Paliću u okviru Programa upravljanja zaštićenim područjem Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“ za 2020. godinu (Ugovor broj: II-401-319/2020 od 16.03.2020. godine).

I tokom 2020. godine je evidentirano zdravstveno stanje hrastova.

Praćenje stanja stabala starih hrastova lužnjaka i zaštićenog područja

Na stablu hrasta lužnjaka broj 8 primećena je karpopora na korenovom vratu što ukazuje na proces aktivne truleži u tkivu korenovog vrata. U predstojećem periodu uradiće se

utvrđivanje stanja tkiva drveta uz pomoć tomografa.

U novembru je angažovana teleskopska korpa za orezivanje grana na visini i za uklanjanje stabala invazivnih vrsta, trnovca (*Gleditsia triacanthos*), sa Trga Mađar Lasla. (Rešenje broj 03-2732/2 od 02.11.2018. godine).

Početkom decembra je čuvarska služba kontrolisala rešenje o uslovima zaštite prirode za uklanjanje jedinki invazivnih invazivnih vrsta, revitalizaciju i uređivanje zaštićenog područja Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“. Sve aktivnosti su realizovane u skladu sa navedenim rešenjem o uslovima zaštite prirode Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode broj: 03 – 2732/2 od 02.11.2018. godine.

Realizacija Plana uklanjanja invazivnih vrsta, revitalizacije i uređenja SP „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“

Pokrajinski zavod za zaštitu prirode izdao je Rešenje o uslovima zaštite prirode za izvođenje plana uklanjanja invazivnih vrsta, revitalizaciju i uređenje SP „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“, kao i za uklanjanje devitalizovanih stabala hrasta lužnjaka sa rednim brojevima 11, 15, 27, 28 i 31 (Rešenje broj 03-2732/2 od 02.11.2018. godine).

Nastavljeno je uklanjanje stabala invazivnih vrsta. Najzastupljeniji je trnovac (*Gleditsia triacanthos*) sa 38% od ukupnog broja svih stabala na Trgu „Mađar Lasla“, te su se vadila stabla ove vrste.

Na Trgu Mađar Lasla u toku oktobra 2020. godine, je u skladu sa Ugovorom broj II-401-967/2020 od 18.09.2020. godine uklonjen je podrast invazivnih vrsta prema Rešenju o uslovima zaštite prirode Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode broj 03-2732/2 od 02.11.2018.godine. Podrast invazivnih vrsta (američki koprivić – *Celtis occidentalis*, trnovac – *Gleditsia triacanthos*, bagrem – *Robinia pseudoacacia*) uklanja se košenjem i vađenjem sa korenom kao mera aktivne zaštite. Biljna masa (granje) se sakuplja na gomile i odvozi sa zaštićenog područja. Površina na kojoj je uklonjen podrast zauzima 4200m².

Početkom novembra je čuvarska služba kontrolisala rešenje o uslovima zaštite prirode za uklanjanje jedinki invazivnih invazivnih vrsta, revitalizaciju i uređivanje zaštićenog područja Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“. Sve aktivnosti su realizovane u skladu sa navedenim rešenjem o uslovima zaštite prirode Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode broj: 03 – 2732/2 od 02.11.2018. godine.

Zamenjene su osušene sadnice hrasta u Ulici Petefi Šandora. Nastavljena je i revitalizacija sadnjom na severozapadnom i jugoistočnom delu trga Mađar Lasla. Posadene su sadnice autohtonih i dekorativnih alohtonih vrsta drveća i žbunja (klen *Acer campestre*, lipa *Tilia sp.*, grab *Carpinus betulus*, piramidalni grab *Carpinus betulus 'Fastigiata'*, crvenolisni javor *Acer platanoides 'Crimson King'*, breza *Betula alba*, crvenolisna piramidalna bukva *Fagus sylvatica 'Dawyck Purple'*, crvenolisna šljiva *Prunus pisardii 'Atropurpurea'*, japanska trešnja *Prunus serrulata 'Royal Burgundy'*, lovor višnja *Prunus laurocerassus*, svib šatirane boje lista *Cornus alba 'Variegata'*, dekorativni dren *Cornus kousa*, udika *Viburnum opulus*, jorgovan *Syringa vulgaris 'Majestic'*, letnji jorgovan *Buddleja davidii*, hortenzija *Hydrangea macrophylla*, *Physocarpus opulifolius 'Diabolo'* i *'Gold Flame'*).

Izveštaj o realizaciji Godišnjeg programa upravljanja zaštićenim područjem
Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“ za 2020. godinu

Tokom oktobra meseca je realizovano sprovođenje mera aktivne zaštite prirode na uklanjanju podrasta invazivnih vrsta. Na Trgu Mađar Lasla (SP „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“) uklanjen je podrast invazivnih vrsta prema rešenju o uslovima zaštite prirode Pokrajinskog zavoda za zaštitu prirode broj 03-2732/2 od 02.11.2018.godine. Podrast invazivnih vrsta (američki koprivić – *Celtis occidentalis*, trnovac – *Gleditsia triacanthos*, bagrem – *Robinia pseudoacacia*) uklanja se košenjem i vađenjem sa korenom. Biljna masa (granjevina) je sakupljena na gomile i odvežena sa zaštićenog područja. Pre početka radova grupacije podrasta i žbunastog rastinja autohtonih i neinvazivnih alohtonih vrsta su vidno

obeležene, kako bi se olakšao rad, jer se zadržavaju. Površina na kojoj su se izvodili radovi zauzima 4200m².

Evidentirani su i sanirani lomovi grana, kao i potpune izvale drveća i na ovom zaštićenom području. U kontinuitetu su se uklanjala izvaljena stabla i grane, koje su izlomljene, ostale da vise na stablima.

4. Prioritetni zadaci naučnoistraživačkog i obrazovnog rada

Nastavljena je realizacija projekta sa Nacionalnim prakom „Kiškunšag“ iz Mađarske koji bi obrađivao rasprostranjenje i uslove staništa za vrstu – velika hrastova strižibuba (*Cerambyx cerdo*), ali projekat, ni ove godine, nije u potpunosti realizovan. I tokom 2020. godine se pratilo stanje, u skladu sa dinamikom praćenja stanja za poslednje tri godine. Kao i prošlih godina i tokom 2020. godine je čuvarska i stručna služba tokom obilaska terena u kontinuitetu radila na identifikovanju jedinki ove vrste (u bilo kom stadijumu), međutim, rezultati su i dalje negativni. Analizirala su se stabla, posećene grane, duplje i debla starih hrastova. Takođe, posmatrala se i stelja oko jedinki hrastova. Program, koji je trebalo da se realizuje tokom 2020. godine, u kome je predviđeno da će rekognosciranje terena obaviti i istraživači entomolozi, koji na drugim našim zaštićenim područjima rade monitoring i identifikaciju insekatskih grupa, nije realizovan.

Status zaštite vrste:

Direktiva o staništima EU - Annex II;

Direktiva o staništima EU - Annex IV;

Konvencija o očuvanju evropske divlje flore i faune i prirodnih staništa - Annex I;

Pravilnik o proglašenju i zaštiti strogo zaštićenih i zaštićenih divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva („Službeni glasnik Republike Srbije“ br. 5/2010 i 47/2011) - Prilog I Strogo zaštićene divlje vrste biljaka, životinja i gljiva;

Fotografija 4. Hrastova stiržibuba (*Cerambyx cerdo*).

Pored gore navedenog, čuarska služba je evidentirala gnezda ptica i duplje slepih miševa na jedinkama hrastova.

Unazad nekoliko godina u periodu od polovine maja do polovine juna primećena je česta pojava insekata koji liče na stršljenove i izazivaju paniku. Insekte je sredinom juna identifikovala služba upravljača zaštićenih područja Park prirode „Palić“ i Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“ u blizini trulih panjeva. U pitanju je vrsta mamutska osa (*Megascolia maculata maculata*). Iako ima zvučno ime i prilično je velika vrsta, ove ose u principu ne napadaju ljude. Ženke su veće (oko 6 cm) i imaju žutu glavu, dok su mužjaci nešto manji sa crnom glavom. Karakterišu ih žute mrlje na leđnoj strani trbuha (abdomena). Ova vrsta parazitira na larvama tvrdokrilaca, tj. ženka položi jaje u živu larvu tvrdokrilaca (*Oryctes nasicornis*). Odrasli se hrane nektarom, tako da su značajni oprasivači. Jedinke ove vrste su se na predmetnom lokalitetu zadržale do druge polovine jula meseca.

5. Planiranje, izgradnja i uređenje područja

Nastavljeno je i sa konsultacijama stručne službe sa predstavnicima Nacionalnog parka „Kišunšag“ u vezi sa uređenjem Trga. Nastavljeno je sa prikupljanjem ideja u vezi sa postavljanjem info tabli i interaktivnih sadržaja. Za budućnost je na predmetnoj lokaciji planirana interaktivna radionica u prirodi za decu. Velika pogodnost za ovo zaštićeno područje je blizina osnovne škole. Takođe, za 2020. godinu je bilo planirano da se postavi izrađeni i pripremljeni „hotel za pčele“. Navedeni objekat nije postavljen, pošto se čeka da se uradi rekonstrukcija – uređenje predmetnog zaštićenog područja, tačnije, da se povade invazivne vrste i da se uradi ozelenjavanje.

6. Promocija vrednosti zaštićenog područja

Tokom 2020. godine nije realizovana štampa promotivnog materijala za posetioce, budući da je prošle, 2019. godine realizovana štampa „Eko – turističke“ mape zaštićenih područja (dopunjeno i izmenjeno izdanje). Na žalost, zbog pojave zarazne bolesti i pandemije korona virusa COVID–19, tokom 2020. godine nisu realizovani kampovi – međunarodni volonterski radni kampovi, kao ni istraživački i eko – kampovi. Zbog navedenog, nije realizovana ni nabavka majica kratkih rukava i štampa na majce, koje je trebalo da budu deljene učesnicima kampova. Uopšteno uzev, sve aktivnosti na promociji ovog zaštićenog područja su izostale, ili su se realizovale u manjem obimu, zbog pandemije zarazne bolesti COVID–19.

Nastavila se saradnja sa lokalnim i regionalnim glasilima Ju eko TV, Pannon RTV, TV Vojvodina, www.subotica.info, www.subotica.com, Magyar Szó i svim zainteresovanim glasilima. Izrada video i audio materijala nije bilo. Aktivnosti su realizovane iz sopstvenih resursa.

Aktivnosti koje se odnose na promociju vrednosti zaštićenog područja su opisane u delu *Prezentacija prirodnih vrednosti područja*.

7. Saradnja

I tokom 2019. godine je realizovana kontinualna saradnja čuvarske i stručne službe sa korisnicima prostora (lokalno stanovništvo), kao i sa stručnom i čuvarskom službom Nacionalnog parka „Kiškunšag“. Navedeno je već da su predstavnici čuvarske i stručne službe odgovarali na pitanja postavljena na terenu od strane lokalnog stanovništva, korisnika prostora.

Plana upravljanja zaštićenim područjem Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“ za period 2020 – 2024. godine je postao važeći nakon dobijanja saglasnosti Gradonačelnika na isti (Saglasnost broj: II-501-16/2020 od 28.02.2019.).

8. Posebni poslovi i zadaci

Protivpožarna zaštita i požari

U periodima kada je povećana opasnost od požara – jesen i proleće, zbog potencijalnog paljenja lišća i tokom leta, zbog velikih vrućina, rad čuvarske službe je bio pojačan na osmatranju. Evidentirano je paljenje lišća, u navedenim periodima. Čuvarska služba je kontrolisala ove aktivnosti i zabranjivala nastavak.

9. Izvori finansiranja

Javno preduzeće „Palić-Ludaš“ je upravljač na pet zaštićenih područja u regionu Subotice, a jedno od njih je i SP „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“. Sektor zaštite prirode u Javnom preuzeću „Palić - Ludaš“ je organizovan u funkciji realizacije upravljanja zaštićenim područjima. Stručna služba je zadužena za planiranje, programiranje, praćenje stanja, izveštavanje i nadzor nad radom čuvarske službe. Čuvarska služba je obavljala poslove čuvanja i praćenja stanja. Delatnost Sektora zaštite prirode se sufinansira preko Fonda za životnu sredinu Grada Subotice. Sve aktivnosti su realizovane u skladu sa Ugovorom o sufinansiraju aktivnosti upravljanja zaštićenim područjem Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“ u 2020. godini (Ugovor broj: II - 401 - 319/2020 od 16.03.2020. godine).

Tabela prihoda i rashoda za zaštićeno područje Spomenik prirode „Stabla hrasta lužnjaka na Paliću“ za 2020. godinu

I	PRIHODI	
	Izvori prihoda	<i>Iznos u dinarima</i>
1.	Sredstva lokalne samouprave	913.978,40
	1.1. Grad Subotica – ugovor broj: : II-401-318/2019 od 28.03.2019.	913.978,40
	UKUPNO PRIHODI	913.978,40
II	RASHODI	
	Vrsta troškova	<i>Iznos u dinarima</i>
	A Čuvanje, održavanje i prezentacija zaštićenog područja	
	A.1. Čuvarska služba	153.278,40
	A.1.1. Bruto zarade čuvara	80.824,00
	A.1.2. Ostali troškovi čuvarske službe (gorivo)	72.454,40
	A.2. Održavanje	810.700,00
A.	A.2.1. Bruto zarade ostalog osoblja zaposlenog kod upravljača na poslovima upravljanja zaštićenim područjem i materijalni troškovi njihovog rada (izrada upravljačkih dokumenata, programa, projekata, saradnja sa lokalnim stanovništvom, institucijama i dr.)	260.700,00
	A.2.3. Iznajmljivanje teleskopske korpe za orezivanje stabala na velikoj visini	400.000,00
	A.2.4. Uklanjanje podrasta invazivnih biljnih vrsta – tarupiranje i košenje	150.000,00
B.	B.0. Upravljanje posetiocima	0.000,00
	B.4. Štampanje materijala namenjenog posetiocima	0.000,00
	UKUPNI RASHODI	913.978,40